

Sygn. akt: III U 542/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	sekretarz sądowy Ewelina Asztemborska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2013 r. w O.

sprawy z odwołania B. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o składki

na skutek odwołania B. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 14.06.2012r. **znak** (...)RKS/ (...)

i z dnia 13.11.2012r. **znak** (...)/RKS/2012

orzeka:

- zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 14 czerwca 2012r. i ustala, że B. P., jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, nie jest zobowiązany do uiszczenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od 1 kwietnia 2009r. do 30 kwietnia 2012r.,
- zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 13 listopada 2012r. i ustala, że B. P., jako osoba prowadząca działalność gospodarczą, nie jest zobowiązany do uiszczenia składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od 1 maja 2012r. do 31 maja 2012r.,
- oddala żądanie pełnomocnika ZUS zasądzenia kosztów zastępstwa prawnego w części dotyczącej składek za marzec 2007r.

Sygn. akt: III U 542/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14.06.2012r. (...) Oddział w P. stwierdził, że B. P. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za marzec 2007r. i za okres od kwietnia 2009r. do kwietnia 2012r. w łącznej kwocie 20.407,12zł.

W odwołaniu od tej decyzji w sprawie IIIU 542/12 B. P. wniósł o jej zmianę w zakresie składek za okres od kwietnia 2009r. do kwietnia 2012r. i stwierdzenie, iż nie ma obowiązku ich uiszczenia.

W uzasadnieniu podniósł, że w spornym okresie był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Wielkiej Brytanii a ZUS nie uwzględnił przedłożonych na tę okoliczność dowodów. Nadto wskazał, iż oczekuje na wydanie przez angielską instytucję ubezpieczeniową zaświadczenia A1, poświadczającego fakt podlegania ubezpieczeniom na terenie Wielkiej Brytanii i podlegania ustawodawstwu Wielkiej Brytanii.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie podnosząc, że B. P. jest osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą i posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za marzec 2007r. i za okres od kwietnia 2009r. do kwietnia 2012r. w łącznej kwocie 20.407,12zł. Organ rentowy wskazał także, że odwołujący wprawdzie jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Wielkiej Brytanii, lecz w celu stwierdzenia, iż podlega ustawodawstwu Wielkiej Brytanii i nie jest zobowiązany do uiszczenia składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce jest zobowiązany do złożenia zaświadczenia A1, poświadczającego fakt podlegania ubezpieczeniom na terenie Wielkiej Brytanii i podlegania ustawodawstwu Wielkiej Brytanii. Wobec nie złożenia takiego zaświadczenia, zdaniem ZUS, zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Kolejną decyzją z dnia 13.11.2012r. (...) Oddział w P. stwierdził, że B. P. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za maj 2012r. w łącznej kwocie 929,43zł.

W odwołaniu od tej decyzji w sprawie IIIU 12/13 B. P. wniósł o jej zmianę, podnosząc takie same argumenty jak w sprawie IIIU 542/12.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie podnosząc, takie same argumenty jak w sprawie IIIU 542/12.

Zarządzeniem z dnia 20.02.2013r. sprawy IIIU 542/12 i (...) 12/13 zostały połączone do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt IIIU 542/12.

Ponieważ B. P. podnosił, że wystąpił do angielskiej instytucji ubezpieczeniowej o wydanie zaświadczenia na formularzu A1, Sąd postanowieniem z dnia 20.02.2013r. na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 kpc zawiesił postępowanie w sprawie do chwili wydania przez angielską instytucję ubezpieczeniową zaświadczenia stwierdzającego podleganie odwołującego ustawodawstwu Wielkiej Brytanii lub stwierdzenia odmowy wydania takiego zaświadczenia.

Na skutek zażalenia ZUS, Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z dnia 05.04.2013r. uchylił zaskarżone postanowienie wskazując, iż Sąd Okręgowy we własnym zakresie powinien ustalić, które ustawodawstwo – polskie czy brytyjskie – będzie właściwe dla określenia podlegania ubezpieczeniom B. P. w spornym okresie, nie oczekując na wydanie zaświadczenia przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową.

Pełnomocnik odwołującego ostatecznie podtrzymał oba odwołania.

Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołań i zasądzenie kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Przedmiotem rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie była prawidłowość dwóch decyzji ZUS: z dnia 14.06.2012r., którą ZUS stwierdził, że B. P. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za marzec 2007r. i za okres od kwietnia 2009r. do

kwietnia 2012r. w łącznej kwocie 20.407,12zł i z dnia 13.11.2012r., którą ZUS stwierdził, że B. P. posiada zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek także za maj 2012r. w łącznej kwocie 929,43zł.

B. P. zakwestionował decyzję z 14.06.2012r. co do składek za okres od kwietnia 2009r. do kwietnia 2012r. a decyzję z dnia 13.11.2012r. w całości.

U podstaw obu zaskarżonych decyzji leżą te same okoliczności faktyczne i prawne.

Decyzją z dnia 13.03.2012r. ZUS objął B. P. w okresie od 01.07.2008r. do 28.02.2009r. ubezpieczeniem jako osobę prowadzącą działalność gospodarczą a decyzją z dnia 28.02.2012r. objął B. P. ubezpieczeniem jako osobę prowadzącą działalność gospodarczą w okresie od 01.04.2009r.

Poza sporem jest, że B. P. w marcu 2007r. i w okresie od 01.04.2009r. do 31.05.2012r. prowadził działalność gospodarczą i z tego tytułu nie opłacał składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy.

Odwołujący wywodził, że w okresie od 01.04.2009r. do 31.05.2012r. miał zawartą umowę o pracę w Wielkiej Brytanii i w ocenie Sądu wykazał powyższe twierdzenie.

Na okoliczność tego zatrudnienia przy piśmie datowanym na 27.12.2011r. złożył bowiem do ZUS dokumentację dotyczącą tego zatrudnienia: rozliczenia podatkowe, umowę o pracę, payslipy i świadectwo pracy, a przy piśmie datowanym na 27.01.2012r. złożył umowy pracę: zawartą z (...) od dnia 01.04.2009r. i umowę o pracę zawartą od dnia 01.05.2010r. z (...) LTD. Przesłuchiwany przed Sądem B. P. zeznał, iż w Wielkiej Brytanii pracował nieprzerwanie od 01.04.2009r. do 31.05.2012r. i jednocześnie prowadził działalność gospodarczą, która polega na usługach informatycznych, tj. zakładaniu stron internetowych.

Organ rentowy wywodził w toku postępowania, że odwołujący wprawdzie jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę w Wielkiej Brytanii, lecz w celu stwierdzenia, iż podlega ustawodawstwu Wielkiej Brytanii i nie jest zobowiązany do uiszczania składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce jest zobowiązany do złożenia zaświadczenia na formularzu E1 lub A1, poświadczającego fakt podlegania ubezpieczeniom na terenie Wielkiej Brytanii i podlegania ustawodawstwu Wielkiej Brytanii. Wobec nie złożenia takiego zaświadczenia, zdaniem ZUS zaskarżone decyzje są prawidłowe.

Odwołujący wywodził, iż wystąpił o wydanie w/w zaświadczeń, do chwili obecnej nie otrzymał ich, jednak złożył w ZUS dokumentację potwierdzającą fakt jego zatrudnienia w Wielkiej Brytanii, dlatego ZUS powinien uznać, że nie podlega on w Polsce ubezpieczeniom z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej i dlatego nie ma obowiązku uiszczania składek z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce.

Ponieważ organ rentowy wywodził, iż rozstrzygnięcie zależy od przedstawienia przedmiotowego zaświadczenia, Sąd postanowieniem z dnia 20.02.2013r. na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 kpc zawiesił postępowanie w sprawie do chwili do chwili wydania przez angielską instytucję ubezpieczeniową zaświadczenia stwierdzającego podleganie odwołującego ustawodawstwu Wielkiej Brytanii lub stwierdzenia odmowy wydania takiego zaświadczenia.

Na skutek zażalenia ZUS, Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z dnia 05.04.2013r. uchylił zaskarżone postanowienie wskazując, iż Sąd Okręgowy we własnym zakresie powinien ustalić, które ustawodawstwo – polskie czy brytyjskie – będzie właściwe dla określenia podlegania ubezpieczeniom B. P. w spornym okresie, nie oczekując na wydanie zaświadczenia przez brytyjską instytucję ubezpieczeniową.

Sąd Okręgowy będąc związany treścią w/w postanowienia Sądu Apelacyjnego, rozstrzygał więc sprawę merytorycznie.

Wprawdzie B. P. do chwili zamknięcia rozprawy nie przedstawił żądanego przez ZUS zaświadczenia wystawionego przez angielską instytucję ubezpieczeniową, lecz Sąd Okręgowy oceniając stan faktyczny i prawny sprawy uznał, iż jego odwołania są zasadne, bowiem w spornym okresie nie podlegał ubezpieczeniom w Polsce jako osoba prowadząca działalność gospodarczą i nie jest zobowiązany do uiszczania składek z tego tytułu.

Wskazać trzeba, że co do okresu od 01.04.2009r. do 30.04.2010r. zastosowanie będzie miało Rozporządzenie (EWG) nr 1408/71 z 14 czerwca 1971r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz. U. WE L 149 z 05.07.1971 r. ze zm).

Z treści art. 13 ust. 2 lit. a i art. 14c Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1408/71 wynika, że B. P. w w/w okresie nie podlegał ubezpieczeniom w Polsce jako osoba prowadząca działalność gospodarczą.

Przepis art. 13 ust. 2 lit. a tego rozporządzenia stanowił bowiem, że z zastrzeżeniem przepisów art. 14-17 pracownik najemny zatrudniony na terytorium jednego Państwa Członkowskiego podlega ustawodawstwu tego państwa, nawet jeżeli zamieszkuje na terytorium innego Państwa Członkowskiego lub jeżeli przedsiębiorstwo lub pracodawca, który go zatrudnia ma swoją zarejestrowaną siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności na terytorium innego Państwa Członkowskiego;

Przepis art. 14c lit. a stanowi natomiast, iż osoba będąca równocześnie pracownikiem najemnym na terytorium jednego Państwa Członkowskiego i prowadząca działalność na własny rachunek na terytorium innego Państwa Członkowskiego podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wykonuje pracę za wynagrodzeniem lub, jeżeli jest zatrudniona na terytorium dwóch lub więcej Państw Członkowskich, ustawodawstwu określonego zgodnie z art. 14 ust. 2 lub 3, chyba że lit. b stanowi inaczej. W sprawie nie będą miały zastosowania wyjątki przewidziane w art. 14c lit. b, bowiem nie występują przypadki wymienione w załączniku VII. W przypadku Polski, która nie wprowadziła do załącznika nr VII zapisu o stosowaniu polskiego ustawodawstwa w przypadku prowadzenia działalności na własny rachunek w Polsce i zatrudnienia najemnego w innym państwie członkowskim - osoba w takiej sytuacji objęta będzie jedynie ustawodawstwem państwa członkowskiego, w którym wykonuje zatrudnienie (pracę najemną).

Z dniem 1 maja 2010r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. UE L 200 z 07.06.2004r.).

Zgodnie z art. 13 ust. 3 tego rozporządzenia osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych państwach członkowskich podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że B. P. w obu spornych okresach nie podlegał ubezpieczeniom w Polsce jako osoba prowadząca działalność gospodarczą i dlatego nie jest zobowiązany do uiszczania składek z tego tytułu.

Pośrednio wniosek ten potwierdził także pełnomocnik ZUS, bowiem na ostatniej rozprawie oświadczył, iż gdyby odwołujący przedstawił stosowne zaświadczenie angielskiej instytucji ubezpieczeniowej, nie podlegałby ubezpieczeniom w Polsce jako osoba prowadząca działalność gospodarczą.

Z tych względów Sąd, na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił obie zaskarżone decyzje i ustalił, iż B. P. jako osoba prowadząca działalność gospodarczą nie jest zobowiązany do uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od kwietnia 2009r. do 30 kwietnia 2012r. oraz za okres od 1 maja 2012r. do 31 maja 2012r.

Sąd nie orzekał natomiast merytorycznie co do składek za marzec 2007r., uznał bowiem, iż odwołujący nie zaskarżył decyzji ZUS z dnia 14.06.2012r. w tej części. B. P. w odwołaniu wskazał wyraźnie, iż nie zgadza się z decyzją ZUS z dnia 14.06.2012r. tylko odnośnie składek za okres od kwietnia 2009r. do kwietnia 2012r. także na rozprawie w dniu 12.12.2012r. oświadczył, że godzi się zapłacić składki za marzec 2007r. (k. 42a.s.).

Mając powyższe na uwadze Sąd oddalił żądanie pełnomocnika ZUS o zasądzenie od odwołującego zwrotu kosztów zastępstwa prawnego, o czym orzeczono na podstawie art. 98 kpc.

Organowi rentowemu nie przysługuje zwrot kosztów zastępstwa prawnego. B. P. kwestionował jedynie składki za okres od kwietnia 2009r. do maja 2012r. i w tym zakresie jego odwołanie zostało uwzględnione. Ponieważ nie zaskarżył decyzji ZUS w zakresie obowiązku uiszczenia składek za marzec 2007r. i Sąd w tym zakresie nie orzekał merytorycznie, także i w tym zakresie nie należy się organowi rentowemu zwrot kosztów zastępstwa prawnego.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.